

MILIEU - Aanbod natuur- & milieueducatie (NME) voor scholen in Zedelgem

Meer info: Isabelle Vackier, milieudienst, Snellegemsestraat 1, 8210 Zedelgem,
050/28.83.49 - isabelle.vackier@zedelgem.be

Inhoudstafel

Inleiding.....	3
Afval(preventie)	5
- MOS-themamap rond afvalpreventie.....	5
- Uit te lenen educatief materiaal.....	5
o Recyclagekoffer	5
o Compostkoffer + lespakket “Composteren met kinderen”	5
o Multimediapakket “Afval verminderen voor kinderen”	5
o Pak-je afval	6
o Herbruikbare bekens	6
- Bezoek aan het containerpark met gebruik van de recyclagekoffer	6
- Composteren	6
o Compostkoffer + lespakket “Composteren met kinderen”	6
o Bezoek aan het composteiland op het containerpark met gebruik van de compostkoffer	6
o Een compostmeester op school!.....	6
o Brochures omtrent composteren.....	7
- Bezoek kringloopcentrum Zedelgem	7
- Bezoek afvalintercommunale IVBO te Brugge (verbrandingsoven)	7
- Ondersteuning bij de organisatie van een zwerfvuilactie	7
Water.....	9
- MOS-themamap rond water	9
- Uit te lenen educatief materiaal.....	9
o Duik eens in een poel	9
o Wim en wis drinken water	9
o Floepje en het water	9
o WWF-mappen ‘Waterkwaliteit’ en ‘Waterkwantiteit’	9
o Waterkronkels (niet beschikbaar op de milieudienst).....	10
o Poelen in Zedelgem	10
Verkeer.....	11
- MOS-themamap rond verkeer.....	11
- Uit te lenen educatief materiaal.....	11
o Educatief pakket verkeer en mobiliteit – Basisonderwijs	11
o Educatief pakket verkeer en mobiliteit – Secundair onderwijs.....	11
- Mobiliteitsdienst Zedelgem.....	11
Natuur.....	12
- MOS-themamap rond natuur op school.....	12
- Composteren.....	12
- Uit te lenen educatief materiaal.....	12
o Boskoffers (2) met bijhorend lespakket.....	12

o	Kaboutepad met bijhorende lespakket	12
o	Landschapskoffer met bijhorend lespakket.....	12
o	Brochure Bosleerpad Merkemveld en bijhorende rugzakje.....	12
o	De 4 seizoenen in het bos	12
o	Wat zie je aan Zee.....	13
o	De vogels van bij ons.....	13
o	Vergroening van de schoolomgeving.....	13
-	Wandeling met de klas onder begeleiding van een natuurgids in de natuurgebieden van Zedelgem.....	13
o	Subsidiereglement voor wandelingen in schoolverband onder begeleiding van een natuurgids.....	13
o	Natuurgebieden in Zedelgem.....	13
o	Werkgroep Natuurgidsen Zedelgem	14
-	Het opstarten van een schooltuin(tje)	14
-	Cursus “natuurouders”.....	15
-	Subsidies voor een project rond natuur op school	15
o	Provinciale subsidie.....	15
o	Groenbon.....	15
Energie	16
-	MOS-themamap rond energie.....	16
-	Uit te lenen educatief materiaal.....	16
o	Energiemeter	16
o	Energiedoos	16
o	Educatief dossier ‘In de weer voor het klimaat’	16
-	Rationeel energiegebruik (REG).....	17
-	Subsidies voor energiebesparende maatregelen.....	17
Andere	18
-	Landbouweducatie	18
-	Milieukoopwijzer.be.....	18
Overzicht subsidiemogelijkheden.....		19
-	Gratis vervoer met De Lijn	19
-	Wandelingen onder begeleiding van een natuurgids.....	19
-	Provinciaal Natuurfonds	19
-	Groenbon.....	19
-	Subsidies voor energiebesparende maatregelen.....	19
-	Met de klas de boer op.....	19

Inleiding

Welke klas gaat er al eens niet naar het bos, welke school wil niet graag wat meer groen op de speelplaats, welke leerling gaat niet graag met de fiets naar school, welke school heeft niet te kampen met allerlei afval zoals papier of fruitresten van het vieruurtje, welke klas zou het containerpark niet graag eens bezoeken, welke leerling wil niet graag eens een boom planten, ...

Iedere school, klas en leerling heeft steeds wel ergens een raakvlak met natuur en milieu. Het gemeentebestuur wenst daar op in te spelen. Op de milieudienst wordt alle info met betrekking tot milieu en natuur, die nuttig is voor scholen, bijgehouden in dit document “Aanbod natuur- en milieueducatie voor scholen in Zedelgem”. Dit document wordt telkens aangepast met recente en relevante informatie. De aangepaste versie wordt jaarlijks aan alle directies van de scholen in Zedelgem toegestuurd.

Op eenvoudige aanvraag kan de recentste versie van dit document op de milieudienst verkregen worden (Isabelle Vackier, 050/28.82.25, isabelle.vackier@zedelgem.be).

Bovendien wil het gemeentebestuur de scholen in Zedelgem stimuleren om deel te nemen aan het MOS-project. MOS staat voor “Milieuzorg Op School” en is een project van de Vlaamse overheid. MOS zet de scholen aan om actief bezig te zijn met natuur en milieu op school. Alle scholen die interesse vertonen in het MOS-project kunnen contact opnemen met de milieudienst of de MOS-verantwoordelijke van de Provincie West-Vlaanderen.

→ Milieudienst, Isabelle Vackier, 050/28.82.25, isabelle.vackier@zedelgem.be

→ Provincie West-Vlaanderen, Donald Dupon, 050/40.32.66, donald.dupon@west-vlaanderen.be

Meer info vindt u ook op www.milieuzorgopschool.be of www.west-vlaanderen.be/leefomgeving/mos.

Het project MOS is opgevat in vijf thema's: Afvalpreventie, Water, Verkeer, Natuur en Energie. Een school kiest 1 of 2 thema's om rond te werken tijdens een schooljaar. Vanuit MOS worden themamappen aangeboden rond de verschillende thema's met een bijhorende vorming. Enkel indien men intekent op het MOS-project, kan men beschikken over de themamappen. Daarnaast bestaat er ook een MOS-DVD met 5 prikkelfilmpjes over afvalpreventie, water, verkeer, natuur op school en energie én het MOS-lied. Deze DVD is beschikbaar op de milieudienst.

Het NME-aanbod voor de scholen van Zedelgem wordt hieronder weergegeven per thema (Afvalpreventie, Water, Verkeer, Natuur en Energie). Naast het aanbod van het gemeentebestuur zelf (zoals uit te lenen educatief materiaal) bevat de opsomming ook een selectie van zinvolle initiatieven omtrent natuur en milieu van andere instanties (Provincie West-Vlaanderen,

Natuurgidsen vzw, Natuurpunt inZICHT vzw, ...). Voor meer info omtrent alle hieronder genoemde zaken kan contact opgenomen worden met de milieudienst (Isabelle Vackier, 050/28.82.20, isabelle.vackier@zedelgem.be)

Per onderwerp wordt er steeds begonnen met het uit te lenen educatief materiaal. Dit materiaal (koffers, lespakketten, ...) kan steeds **GRATIS** worden ontleend. Enkel voor de herbruikbare bekens (zie thema afvalpreventie) en de energiemeters (zie thema energie) wordt een waarborg gevraagd.

Afval(preventie)

- MOS-themamap rond afvalpreventie
- Uit te lenen educatief materiaal

o **Recyclagekoffer**

Afval sorteren doen we steeds beter. FOST Plus dacht “Jong geleerd is oud gedaan” en ontwikkelde daarom de recyclagekoffer. In de recyclagekoffer wordt per verpakkingsmateriaal op een overzichtelijke wijze een inzicht gegeven in de verschillende etappen van de recyclageketen. Per verpakkingsmateriaal worden zowel de “echte” afvalproducten als de halffabrikaten en de afgewerkte producten uit gerecycleerde materialen getoond. Met de bijhorende brochure, poster en video worden de verschillende recyclageprocessen nog eens duidelijk beschreven. Voor de inhoud van de koffer: zie www.zedelgem.be - milieu - uitleenbaar educatief materiaal.

o **Compostkoffer + Iespakket “Composteren met kinderen”**

De compostkoffer bevat een hoop informatie en materiaal om zelf met de kinderen aan het composteren te beginnen. Het materiaal is aangepast aan alle leeftijdsgroepen. Je vindt in de koffer o.a. rugzakjes met loeppotjes, klaar om te speuren naar de beestjes die in de compost voorkomen. Om met kleuters en peuters te werken vindt men in de koffer een handpop van Jerom de Compostworm en kleurrijke platen. Voor de inhoud van de koffer: zie www.zedelgem.be - milieu - uitleenbaar educatief materiaal.

Meer informatie over de compostkoffer: www.compostmeester.be onder de rubriek ‘didactisch materiaal’ (Wat zit er allemaal in de Vlaco-compostkoffer?). Je vindt op die website ook nog andere leuke didactische materialen zoals de kriebeltwister en de kriebelwaaier.

Naast de compostkoffer bestaat er eveneens nog een educatief Iespakket “**Composteren met kinderen**”. Dit Iespakket ligt ook ter beschikking op de milieudienst of kan verkregen worden bij OVAM¹ (bestellen voor 6,2 euro of downloaden op www.ovam.be).

o **Multimediapakket “Afval verminderen voor kinderen”**

CD-rom + brochure voor de leerlingen (20 exemplaren) + handleiding voor de leerkracht. Vijf exemplaren van de brochure ‘Afval verminderen voor kinderen’ zijn gratis te verkrijgen via OVAM¹.

¹ Neem gerust eens een kijkje op de website van OVAM want er zijn heel wat publicaties gratis te bestellen of te downloaden. www.ovam.be → Publicaties (bovenaan de pagina) → Overzichten publicaties (in de linkerkolom van de pagina) → Gratis publicaties

Deze brochures kan de school dan houden. De brochures in het multimediapakket worden terug naar de milieudienst gebracht.

- o **Pak-je afval**

Spellendoos + poster voor spelers van 6 tot 9 jaar

Spellendoos + poster voor spelers van 9 tot 12 jaar

- o **Herbruikbare bekers**

Gratis uitleenbaar via de jeugddienst (050/28.86.02). Het aanvraagformulier is via het digitaal loket op www.zedelgem.be beschikbaar. Er wordt een waarborg van 0,10 euro per beker gevraagd.

- **Bezoek aan het containerpark met gebruik van de recyclagekoffer**

Klassen kunnen het **containerpark bezoeken**, waarbij de parkwachters uitleg geven over alle verschillende afvalfracties. Ze maken daarbij gebruik van de **recyclagekoffer** (zie hiervoor). Indien u met uw klas het containerpark wenst te bezoeken, kan dit elke DONDERDAG op afspraak (milieudienst, Isabelle Vackier, 050/28.82.20, isabelle.vackier@zedelgem.be)

- **Composteren**

- o **Compostkoffer + lespakket “Composteren met kinderen”**

(zie hiervoor)

- o **Bezoek aan het composteiland op het containerpark met gebruik van de compostkoffer**

Op het containerpark (Remi Claeystraat 15) werd een grote demonstratieplaats composteren (het composteiland) uitgewerkt. De parkwachters van het containerpark en de compostmeesters hopen dan ook alle scholen te kunnen verwelkomen tijdens het volgende schooljaar. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de compostkoffer.

- o **Een compostmeester op school!**

In samenwerking met de leerkrachten kunnen compostmeesters van Zedelgem wat uitleg komen geven over composteren, het compostvat opstarten, de inhoud van het compostvat keren, enz. Een voorbeeld van een les is beschikbaar op de milieudienst. De les wordt gegeven met behulp van de compostkoffer en het bijhorende lespakket. Op www.zedelgem.be - containerpark kan men de lijst van compostmeesters van Zedelgem raadplegen. Aarzel niet om één van hen te contacteren. Voor bepaalde scholen zijn er meter- en peter-compostmeesters.

o **Brochures omtrent composteren**

Op de milieudienst zijn tevens **vijf brochures** rond composteren, het houden van kippen en de ecologische tuin gratis beschikbaar voor alle klassen.

- **Bezoek kringloopcentrum Zedelgem**

Korte omschrijving: Het kringloopcentrum verzamelt kledij en huisraad waar mensen vanaf willen. Na een opknappbeurt worden deze spullen in de winkel te koop aangeboden. Goederen die als afval van de hand werden gedaan, worden nu opnieuw functioneel. Door hergebruik voorkomt men afval.

Doelstelling: Bij ons kunnen mensen inzicht krijgen in de kringloopwerking van herbruikbare spullen.

Dit leidt tot een milieubewuster denken en handelen maar eveneens tot een streven naar een grotere waardering van de eigen spullen in onze wegwerpmaatschappij.

Doelgroep: Lager onderwijs

Kostprijs: Gratis

Praktische gegevens: Van dinsdag t.e.m. zaterdag van 10u00 tot 17u00

Contactpersoon: Koen Larnout, Torhoutsesteenweg 238, 8210 Zedelgem, tel. 050/28.09.52, email: zedelgem@trad.be

- **Bezoek afvalintercommunale IVBO te Brugge (verbrandingsoven)**

Voldoende vroeg reserveren!!

Korte omschrijving: Afvalverwijdering en -verwerking voor de gemeenten Brugge, Oostkamp, Zedelgem, De Haan, Beernem, Damme, Blankenberge, Zuienkerke en Jabbeke.

Doelstelling: Sensibiliseren van de bevolking rond afvalpreventie en selectieve afvalinzameling.

Doelgroep: 3^e graad lager

Aantal deelnemers: Minimum 7 deelnemers, maximum 25 deelnemers

Kostprijs: Gratis

Praktische gegevens: Enkel op dinsdag (liefst 2^e dinsdag van de maand) van 9u tot 12u en van 13u30 to 16u30. Na telefonisch contact!!

Contactpersoon: Hendrik Degryse, Pathoekeweg 41, 8000 Brugge, tel. 050/45.63.11, fax. 050/45.63.63, email: h.degryse@ivbo.be

- **Ondersteuning bij de organisatie van een zwerfvuilactie**

Volgende materialen kunnen geleverd en opgehaald worden door de gemeentelijke technische dienst:

-Rolcontainers (gemakkelijk mee te nemen tijdens de zwerfvuilactie) met bijhorende zakken om het afval in te zamelen (14 zwarte containers voor restafval, 6 blauwe containers voor PMD)

-50 fluoajasjes (25 met opschrift “Bermzwerper” en 25 met opschrift “Zwerfvuil! Niet kermen! Wij ♥ van nette bermen!”

-20 afvaltangen

-werkhandschoenen

Wanneer de zwerfvuilactie voldoende vroeg gemeld wordt aan de milieudienst, kunnen ook de straten, waar de zwerfvuilactie georganiseerd wordt, afgezet worden met nadars en verkeersborden ‘Verbod voor alle verkeer met uitzondering van aangelanden’, zodat de zwerfvuilactie veilig verloopt.

Water

- MOS-themamap rond water
- Uit te lenen educatief materiaal

o **Duik eens in een poel ...**

Werkdossier voor de leerkracht. Dit dossier richt zich tot de derde graad van het lager onderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs. In het dossier vindt u 24 activiteiten die een multidisciplinaire benadering van het thema 'poelen' toelaat. De activiteiten werden opgesteld om het onderwerp stapsgewijs en op hun eigen ritme aan de kinderen over te brengen, aangepast aan de schoolkalender en aan de seizoenen: herfst - winter - lente - zomer.

o **Wim en wis drinken water**

25 brochures voor leerlingen en een handleiding voor leerkrachten.

In 'Wim en Wis drinken water' maken uw leerlingen op een prettige manier en in korte verhalen kennis met de diverse facetten van water en in het bijzonder van drinkwater. De informatieve kaderstukjes, de illustraties en de doe- en speuroopdrachten vullen de verhalen aan, zodat de leerlingen een vrij volledig beeld krijgen van wat drinkwater voor ons betekent.

o **Floepje en het water**

Educatief pakket van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

2de graad:

- 'Waterige bladen' voor de leerling
- 'Waterige bladen' voor de leerkracht

3de graad:

- 'Waterige bladen' voor de leerling
- 'Waterige bladen' voor de leerkracht

o **WWF-mappen 'Waterkwaliteit' en 'Waterkwantiteit'**

De mappen 'Waterkwaliteit' en 'Waterkwantiteit' kaderen in de sensibilisatiecampagne rond duurzaam watergebruik van WWF en in de campagne van de Vlaamse overheid 'Water. Elke druppel telt'. In beide mappen zitten 10 praktische en technische actie-fiches en een aantal doe-het-zelf metingen om 'Water voor morgen' in de praktijk om te zetten.

20 mappen 'Waterkwaliteit'

20 mappen 'Waterkwantiteit'

o **Waterkronkels (niet beschikbaar op de milieudienst)**

Onderwijspakket over water voor de derde graad van het basisonderwijs.

Dit lespakket is gratis voor de MOS-scholen uit Oost- en West-Vlaanderen. Meer info op te vragen bij de Provincie West-Vlaanderen, Dienst Natuur- en Milieueducatie, 050/40.32.81, nme@west-vlaanderen.be.

o **Poelen in Zedelgem**

*Twee poelen in Merkemveld

Meer info in de brochure van het bosleerpad in Merkemveld met bijhorend rugzakje. Elke Zedelgemse school kan 50 gratis exemplaren van de brochure aanvragen bij de milieudienst (via schriftelijke aanvraag: brief of mail - isabelle.vackier@zedelgem.be). De rugzakjes worden gratis ontleend op de milieudienst. In de rugzakjes zitten o.a. pH- en nitraatmeetstrookjes voor de poelen.

*Eén poel in Doeveren aan het heideveldje

*De Pilsse, een moerasje in de Pilssestraat, zijstraatje van de Berkenhagestraat.

Meer info: Natuurpunt inZICHT, Marc Vanachter, 050/24.03.61, ntp.marc.vanachter@skynet.be

Voor natuurwandelingen rond water kan men steeds beroep doen op een natuurgids.

- Werkgroep natuurgidsen Zedelgem

Contactpersonen van de werkgroep natuurgidsen zijn Erwin Derous (050/38.96.21) en Chris Werbrouck (0473/985.901, chris.werbrouck@skynet.be).

- Subsidierglement voor wandelingen in schoolverband onder begeleiding van een natuurgids

Subsidie van 20 euro voor een wandeling onder begeleiding van een natuurgids. Aanvraagformulier + schuldvordering van een natuurgids indienen bij de milieudienst. Het subsidiereglement en het aanvraagformulier zijn te vinden op www.zedelgem.be - milieu - subsidies.

Verkeer

- MOS-themamap rond verkeer
- Uit te lenen educatief materiaal

o **Educatief pakket verkeer en mobiliteit – Basisonderwijs**

Met dit educatief pakket kan men alle aspecten rond verkeer en mobiliteit behandelen op klas- of schoolniveau. Voor de verschillende leeftijdscategorieën is educatief materiaal beschikbaar. Voor de inhoud van het pakket: zie www.zedelgem.be - milieu - uitleenbaar educatief materiaal.

o **Educatief pakket verkeer en mobiliteit – Secundair onderwijs**

Gelijkaardig als het pakket hierboven maar afgestemd op de leerlingen van het secundair onderwijs. Voor de inhoud van het pakket: zie www.zedelgem.be - milieu - uitleenbaar educatief materiaal.

- **Mobiliteitsdienst Zedelgem**

Voor meer info omtrent activiteiten rond verkeer en mobiliteit (fietsweek, fietspoolen, schoolvervoerplan, ...) kan u steeds de mobiliteitsambtenaar van de gemeente Zedelgem Christel Casier contacteren (050/28.82.29, christel.casier@zedelgem.be).

Natuur

- MOS-themamap rond natuur op school

- Composteren

Zie thema afvalpreventie

- Uit te lenen educatief materiaal

- o **Boskoffers (2) met bijhorend lespakket**

Met de boskoffer op stap toont het bos jou al zijn geheimen. Het materiaal in de boskoffer maakt de kinderen echte speurneuzen en bovendien leren ze heel wat bij. Meten van bomen, bestuderen van bodemdierpjes, bekijken van vogels, enz horen er allemaal bij. De boskoffer is bruikbaar voor kinderen vanaf de tweede graad lager onderwijs. Voor de inhoud van de koffer: zie www.zedelgem.be - milieu - uitleenbaar educatief materiaal. Het bijhorend lespakket **Op stap met de boskoffer** maakt het voor de leerkracht gemakkelijk opdrachten te selecteren die voor zijn/haar klas haalbaar zijn.

- o **Kabouterpad met bijhorende lespakket**

Het kabouterpad is een eenvoudiger versie van de boskoffer en bedoeld om op pad te trekken met kleuters en kinderen van de eerste graad. Voor de inhoud van de koffer: zie www.zedelgem.be - milieu - uitleenbaar educatief materiaal. Opnieuw hoort bij deze koffer een lespakket **Het kabouterpad**.

- o **Landschapskoffer met bijhorend lespakket**

Een landschap vertelt een verhaal. Om landschappen te leren lezen, de inhouden en achtergronden te leren ontdekken, is het zeker aan te raden de landschapskoffer te gebruiken. Deze koffer bevat tal van veldwerkmaterialen om het landschap te verkennen. Voor de inhoud van de koffer: zie www.zedelgem.be - milieu - uitleenbaar educatief materiaal. Bij de landschapskoffer hoort het educatief lespakket **Venster op het landschap. Met kinderen op stap**.

- o **Brochure Bosleerpad Merkemveld en bijhorende rugzakje**

Het bosleerpad kan gevolgd worden door middel van een brochure. Elke school kan per schooljaar 50 gratis exemplaren krijgen van deze brochure na schriftelijke aanvraag (brief-mail) bij de milieudienst. De 10 rugzakjes met veldwerkmaterialen om de opdrachtjes uit de brochure uit te voeren, zijn eveneens op de milieudienst gratis te ontlenen. Voor de inhoud van het rugzakje: zie www.zedelgem.be - milieu - uitleenbaar educatief materiaal..

- o **De 4 seizoenen in het bos**

Brochure + werkbladen eerste, tweede en derde graad. Deze publicatie is gratis te verkrijgen bij de afdeling Bos&Groen tot 25 exemplaren. Daarnaast zijn nog heel wat posters en leuke bladwijzers gratis te verkrijgen bij de afdeling Bos&Groen. Deze (gratis) publicaties moeten steeds via het standaard bestelformulier van de afdeling Bos&Groen besteld worden. Een bestelformulier kan je aanvragen via Evi Beullens (02/553.80.15 of Evi.beullens@lin.vlaanderen.be).

o **Wat zie je aan Zee**

Natuurbeelden van kinderen aan zee

o **De vogels van bij ons**

Leermap en spelletjesbundel

o **Vergroening van de schoolomgeving**

Een technische handleiding voor een groene school en een werkboek basisonderwijs

- Wandeling met de klas onder begeleiding van een natuurgids in de natuurgebieden van Zedelgem

o **Subsidiereglement voor wandelingen in schoolverband onder begeleiding van een natuurgids**

Er wordt een subsidie van 20 euro aan Zedelgemse scholen gegeven in het kader van wandelingen in schoolverband onder begeleiding van een natuurgids. Het aanvraagformulier wordt samen met een schuldvordering van de natuurgids ingediend bij de milieudienst. Op www.zedelgem.be - onder milieudienst - subsidies - vindt men het subsidiereglement, het aanvraagformulier en de schuldvordering van de natuurgids.

o **Natuurgebieden in Zedelgem**

- Merkemveld met erop aansluitend Doeveren

Het gemeentelijk bos Merkemveld heeft vanaf 30 april 2005 een bosleerpad (zie hiervoor).

Aansluitend op Merkemveld bevindt zich Doeveren, eigendom van Natuurpunt. Doeveren is een gebied met bossen, dreven, akkers en weiden. Bovendien loopt doorheen Doeveren en Merkemveld het provinciaal Doeveren wandelpad. Een brochure van deze wandelroute is te verkrijgen op de dienst toerisme voor 1,25 euro.

Meer info omtrent Merkemveld en het bosleerpad: milieudienst, Isabelle Vackier, 050/28.82.20, isabelle.vackier@zedelgem.be

Meer info omtrent Doeveren: Natuurpunt inZICHT, Marc Van Achter, Zeedijkweg 38, 8210 Loppem, 050/24.03.61, ntp.marc.vanachter@skynet.be

- Park van Loppem

Het Park van Loppem is eigendom van de vzw Stichting van Caloen maar wordt beheerd door de

gemeente. Aan de rand van het park ligt één van de weinige 'echte' doolhoven van België.

Meer info over het Park van Loppem: milieudienst, Isabelle Vackier, 050/28.82.20,

isabelle.vackier@zedelgem.be

Meer info over het doolhof: Uitbater Luc Claerhout, gsm 0475/91.54.28 of in het

deelgemeentehuis van Loppem, Dirk Verhaeghe, 050/84.21.30

- Plaisiersbos

Het Plaisiersbos is eigendom van de gemeente Zedelgem maar wordt beheerd door Natuurpunt inZICHT. In het Plaisiersbos werd een speelzone afgebakend, hetgeen betekent dat men zich in dit stuk bos ook buiten de wandelpaden mag begeven. Voor het Plaisiersbos kan een gratis rondleiding bij de conservator aangevraagd worden.

Meer info: Natuurpunt inZICHT, André Vanhevel, Belledreef 4, 8210 Veldegem, 050/27.78.73,

andre.vanhevel@advalvas.be

- De Pilse

De Pilse is een moeras/poel, vlakbij de Berkenhagestraat, op 0,5 km ten zuidwesten van de dorpskern van Zedelgem. De Pilse is toegankelijk tijdens geleide wandelingen.

Meer info: Natuurpunt inZICHT, Marc Vanachter, 050/24.03.61, ntp.marc.vanachter@skynet.be

- Vloethemveld

Het deel van het Vloethemveld dat eigendom is van de afdeling Bos&Groen is toegankelijk voor het publiek.

Meer info: Afdeling Bos&Groen, 050/45.41.56

- Vloethemveldzate

De oude militaire spoorweg die het domein Vloethemveld met het domein Merkemveld-Doeveren verbindt is een mooi fiets- en wandelpad in eigendom van de Provincie West-Vlaanderen. Dit pad is vast en zeker een bezoekje waard met de klas om er de aanwezige planten en dieren te bestuderen. Een brochure omtrent de Vloethemveldzate is te verkrijgen op de dienst toerisme aan 0,5 euro.

- o **Werkgroep Natuurgidsen Zedelgem**

Contactpersonen van de werkgroep natuurgidsen zijn Erwin Derous (050/38.96.21) en Chris

Werbrouck (0473/985.901, chris.werbrouck@skynet.be).

- **Het opstarten van een schooltuin(tje)**

- o Het opstarten van een natuurvriendelijk en ecologisch (geen gebruik van pesticiden) schooltuintje kan onder begeleiding van de milieudienst en het Regionaal Landschap Houtland.

- o Indien voor de aanleg van dit schooltuintje een subsidie wordt aangevraagd bij de provincie West-Vlaanderen (zie verder), dan kan men ook rekenen op gratis ondersteuning van de

provincie. Het provinciaal subsidiereglement en aanvraagformulier kan men opvragen bij Bart van Eygen van de Provincie West-Vlaanderen (050/40.32.23, bart.van_eygen@west-vlaanderen.be).

- o Bij het opstarten van een schooltuin kan het gebruik van hakselhout een efficiënte, tijdelijke onkruidremmer zijn. Alle Zedelgemse scholen kunnen jaarlijks maximum 8 m³ hakselhout verkrijgen via een schriftelijke aanvraag bij de milieudienst (uiteraard enkel indien er voldoende hakselhout beschikbaar is).
- o Vergroening van de schoolomgeving - Technische handleiding voor een groene school - kan je op weg helpen naar het realiseren van een schooltuin.

- Cursus “natuurouders”

De cursus “Natuurouders” wordt gratis georganiseerd door de provincie West-Vlaanderen. Indien een school enkele geïnteresseerde ouders en eventueel leerkrachten heeft, kan de school contact opnemen met de provincie West-Vlaanderen (Dienst Natuur- en Milieueducatie, 050/40.32.82, nme@west-vlaanderen.be).

- Subsidies voor een project rond natuur op school

o **Provinciale subsidie**

- o Iedere school die een project rond natuur opstart kan een subsidie aanvragen bij de provincie. Deze subsidie bedraagt 85 % van de door de Provincie aanvaarde kosten met een maximum van 5.000 euro. Het subsidiereglement en het aanvraagformulier kan opgevraagd worden bij Bart van Eygen van de Provincie West-Vlaanderen (050/40.32.23, bart.van_eygen@west-vlaanderen.be).

o **Groenbon**

Vanuit de afdeling Bos&Groen van de Vlaamse Gemeenschap kan een school één of twee groenbonnen ter waarde van 250 euro aanvragen voor de vergroening van de schoolomgeving. Meer info bij de afdeling Bos&Groen (02/553.81.12).

Energie

- MOS-themamap rond energie
- Uit te lenen educatief materiaal

o **Energiemeter**

Op de milieudienst kan men een **energiemeter** ontlenen. Er wordt een waarborg van 20 euro gevraagd. Een energiemeter is een toestel die het verbruik van elektrische toestellen meet. Door bijvoorbeeld het verbruik van een koelkast op school te vergelijken met het verbruik van een zuinige koelkast via de bijhorende folder, kan men zien hoeveel energie deze koelkast teveel verbruikt. Meer info via www.zedelgem.be - milieudienst - uitleenbaar educatief materiaal.

o **Energiedoos**

De energiedoos is een educatief pakket om kinderen van 9 tot 14 jaar bewust te leren omgaan met energie. De energiedoos bevat twee complementaire delen : een experimentenpakket (20 eenvoudige experimenten die in de klas kunnen uitgevoerd worden) en het teamspel '60 minuten chrono' (een spel waarbij de leerlingen door de juiste keuzes te maken, erin moeten slagen om hun kapitaal aan energie, onder de vorm van energiebonen, goed te beheren en zo voor een duurzame toekomst van de planeet te zorgen).

o **Educatief dossier 'In de weer voor het klimaat'**

Het educatief dossier voor leerkrachten 'In de weer voor het klimaat' van WWF behandelt twintig thema's die verband houden met de klimaatverandering. Elk thema bestaat uit twee delen, nl. infobladen voor de leerkracht en werkbladen voor de leerlingen. Het educatief dossier is geschikt voor het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs.

- Rationeel energiegebruik (REG)

Zuinig omgaan met energie (of rationeel energiegebruik) kan ook op een speelse manier worden aangeleerd. Op de milieudienst zijn daartoe stickertjes van de provincie verkrijgbaar.

- Subsidies voor energiebesparende maatregelen

Het gemeentebestuur geeft een subsidie voor het plaatsen van fotovoltaïsche cellen (electriciteitsproductie - 5% van de kostprijs) en/of zonnepanelen met een zonneboiler (warm water - 15% van de kostprijs). Heel wat andere instanties en overheden geven eveneens subsidies voor zonne-energie maar tevens voor heel wat energiebesparende maatregelen (zie www.energiesparen.be). De milieudienst helpt de school in hun zoektocht naar de geschikte subsidies.

Andere

- Landbouweducatie

'**Met de klas de boer op**' is een initiatief van de provincie West-Vlaanderen. Meer info vindt men op www.west-vlaanderen.be/landbouweducatie.

Nieuwe brochure! ZES bedrijven in Groot-Zedelgem. Er wordt per halve dag 30 euro vanuit de Provincie teruggestort! Meer info bij Bart Verhaeghen (050/40.71.69).

- Milieukoopwijzer.be

De website www.milieukoopwijzer.be bevat alle mogelijk informatie omtrent **milieuvriendelijke producten** (leveranciers, subsidies, ...).

Overzicht subsidiemogelijkheden

- Gratis vervoer met De Lijn

MOS-scholen kunnen gratis gebruik maken van De Lijn voor verplaatsingen in het kader van MOS. Meer info op de milieudienst (050/28.82.20).

- Wandelingen onder begeleiding van een natuurgids

Er wordt een subsidie van 20 euro aan Zedelgemse scholen gegeven in het kader van wandelingen in schoolverband onder begeleiding van een natuurgids. Het aanvraagformulier wordt samen met een schuldvordering van de natuurgids ingediend bij de milieudienst. Op www.zedelgem.be - onder milieudienst - subsidies - vindt men het subsidiereglement, het aanvraagformulier en de schuldvordering van de natuurgids.

- Provinciaal Natuurfonds

Iedere school die een project rond natuur opstart kan een subsidie aanvragen bij de provincie. Deze subsidie bedraagt 85 % van de door de Provincie aanvaarde kosten met een maximum van 5.000 euro. Het subsidiereglement en het aanvraagformulier kan opgevraagd worden bij Bart van Eygen van de Provincie West-Vlaanderen (050/40.32.23, bart.van_eygen@west-vlaanderen.be).

- Groenbon

Vanuit de afdeling Bos&Groen van de Vlaamse Gemeenschap kan een school één of twee groenbonnen ter waarde van 250 euro aanvragen voor de vergroening van de schoolomgeving. Meer info bij de afdeling Bos&Groen (02/553.81.12).

- Subsidies voor energiebesparende maatregelen

Heel wat instanties en overheden geven subsidies voor allerlei energiebesparende maatregelen (zie www.energiesparen.be). De milieudienst helpt de school in hun zoektocht naar de geschikte subsidies.

- Met de klas de boer op

‘Met de klas de boer op’ is een initiatief van de provincie West-Vlaanderen. Meer info vindt men op www.west-vlaanderen.be/landbouweducatie.

Nieuwe brochure! ZES bedrijven in Groot-Zedelgem. Er wordt per halve dag 30 euro vanuit de Provincie teruggestort! Meer info bij Bart Verhaeghen (050/40.71.69).